

Aar været Professor ved Universitetet i Leipzig; derfra vendte han hjem til København for at overtage Professoratet her. Det er naturligt, at denne Mand anvender det tyske Sprog, naar han vil offentliggøre mindre Afhandlinger i sin Videnskab. Der er jo heller ikke tilstrækkeligt Publikum herhjemme, naar der er Tale om Udbredelse af saadanne Afhandlinger. Naar nu denne Mand Aar efter Aar har offentliggjort Frugten af sine videnskabelige Undersøgelser paa Tysk og spreder dem i tyske Tidsskrifter, vil det være den naturligste Sag af Verden, at udenlandske Videnskabsmænd, som kun kende hans Navn og Virksomhed fra disse tyske Tidsskrifter, opfatte Manden som tysk og tillægge tysk Videnskab Æren af hans Arbejder. Paa lignende Maade vil det være Tilfældet f. Eks. med Professor Otto Jespersen, en af de mest fremragende Sprogmand paa det engelske Sprogs Omraade i hele Europa. Han maa ogsaa offentliggøre en stor Del af sine videnskabelige Resultater paa fremmede Sprog, og for nu at faa dem frem maa han sprede dem rundt omkring i fremmede Tidsskrifter. Der vil det samme være Tilfældet; hans Navn vil blive bekendt, men det vil ikke blive bekendt, at han er en dansk Mand, saa længe Publikationerne finde Sted paa denne Maade. Hvis derimod Professor Buhls, Professor Jespersens og andre fremragende danske Filologers Arbejder kunde blive samlede i et Tidsskrift, der bær Danmarks Navn og udgik her i København og herfra spredtes over hele Europa, vilde det ganske anderledes let og sikkert trænge ind i den almindelige Bevidsthed i det øvrige Europa, at disse Videnskabsmænd vare danske, og at deres Arbejder vare Resultat af dansk Forskning. Det gaar med saadanne Afhandlinger paa den Maade, at der rundt om i hvert af Europas Hovedlande findes en mindre Kreds af Tidsskrifter og Revuer, som have deres Medarbejdere, der skulle følge med paa hvert af disse Omraader og bringe Anmeldelser af de Afhandlinger, der fremkomme i andre Landes Tidsskrifter. En saadan Anmelder, der sidder i London eller Paris, og som træffer paa en dansk Videnskabsmands Arbejder i et eller andet tysk, fransk eller engelsk Tidsskrift, finder, naar han skal gøre sin Læsekreds opmærksom derpaa, nu ikke saa let paa at skrive, at det er et dansk Arbejde, der her foreligger. Hvis disse Anmeldere derimod ere nødte til, hver eneste Gang de anføre Titelen paa en saadan Afhandling, at tilføje, at den er

tagen af et Tidsskrift, som bærer Danmarks Navn, kommer det paa denne Maade ind i den lærde Verdens Bevidsthed, at det er Resultater af dansk Forskning. Den danske Filologi har fra tidligere Tid, fra Rasmus Rasks, fra Madvigs- og Vestergaards Tid, saa godt et Navn, at dette Navn nødvendig skulde uddø, og de gode og dygtige Forskere, der arbejde i disse store Mænds Spor, og som her have begæret en ringe Understøttelse, ikke for at faa deres Arbejder videre publicerede, end de ellers vilde blive, men for at deres Arbejder kunne bevare det danske Navn, saa at de kunne blive til det danske Navns Ære, disse fremragende Forskere synes jeg godt kunde gøre Regning paa en mere villig Modtagelse af deres Andragende, end Finansudvalget har givet dem. Lovgivningsmagten slipper paa en vis Maade nemt og billigt fra sit Forhold til Videnskab og Kunst, ikke fordi Lovgivningsmagten gennem lange Tider har stillet sig karrigt til Videnskab og Kunst, men fordi vi have de store Institutioner her i Landet, som bære Carlsbergs Navn, og som aflaste Statskassen for en meget stor Del af de Forpligtelser, som den ellers vilde have overfor Videnskab og Kunst. Paa Grund af den Rundhaandethed og Overdaadighed, hvormed disse Carlsberginstitutioner ere udstyrede, er det i Virkeligheden forholdsvis beskedne Fordringer, der fra Videnskabens Udøvere i Danmark stilles til Statskassen, og jeg synes derfor ogsaa nok, at Statskassen og Lovgivningsmagten kunde stille sig noget mere rundhaandet ogsaa overfor saadanne Smaabevillinger, end den i enkelte Tilfælde er tilbøjelig til.

I de Udtalelser, der ere faldne om Købet af Biskop Nielsens Bogsamling, ser jeg en Tilkendegivelse af, at der er et mere almindeligt Ønske om, at denne Sag skal gaa i god Orden, og jeg haaber, det vil ske til tredie Behandling. Jeg er for saa vidt enig med den ærede Ordfører i, at naar man skal aftale den Pris, der skal gives for denne Bogsamling, skal der ikke tages Hensyn til denne Mands øvrige Fortjeneste af det danske Samfund. Men derimod mener jeg rigtignok, at man ved Spørgsmaalet om, hvorvidt den i det hele taget skal erhverves af Staten eller ikke, skal tage væsentlig Hensyn netop dertil. Det har været et af Biskop Nielsens allerinderligste Ønsker, at den Bogsamling, han havde saa kær, skulde forblive samlet og ikke maatte spredes for alle Vinde. Den eneste Maade, hvorpaa det kunde ske, var